

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.518/2017/6.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
bíró

A felperesek: I.rendű felperes neve I. rendű
II.rendű
felperes neve II. rendű
III.rendű
felperes neve III. rendű
IV.rendű
felperes neve IV. rendű

A felperesek képviselője:
Dr. Bravics Vera ügyvéd
(Dr. Bravics Ügyvédi Iroda -

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
Dr. ifj. Horváth Tibor ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.478/2017/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.122/2016/16.

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.478/2017/4. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek fejenként 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási

illetéket.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes férje, a II., III., IV. rendű felperesek édesapja, néhai **K.I.D.** az alperes alkalmazásában állt 2015. március 16-ától 2015. november 30-áig határozott időtartamú munkaszerződéssel mint közfoglalkoztatott munkavállaló segédmunkás munkakörben. A munkaköréhez tartozott a munkáltató utasítása szerinti munkavégzés, mely változó munkavégzési helyen történt. A munkaszerződése 3. pontja szerint a munkáltató kezelésén lévő erdőállományok területén, **Ny.** és **B.** község határában végezte a munkáját. Tényleges napi munkavégzési feladatait, annak helyét naponta az alperes határozta meg.
- [2] A munkáltató tulajdonát képezte a M. D típusú.....forgalmi rendszámú tehergépjármű, mellyel rendszeresen végezte a munkavállalók szállítását, valamint ezt a munka végzéséhez is használta. A jármű 3 fő szállítására alkalmas kisteherautó volt, kötelező felelősségbiztosítással rendelkezett, azt túlnyomóan **P.N.**, az alperes brigádvezetője vezette, aki irányítási jogkörrel is rendelkezett, és megbízással a tehergépjármű vezetésére és a munkavállalók szállítására.
- [3] Az alperes munkavállalói **B.E.**, **B.Z.**, valamint néhai **K.I.D.** és felesége, I.rendű felperes neve voltak. Az alperes ezen gépjárművel rendszeresen szállította a munkavállalóit a tényleges munkavégzési helyekre. Amennyiben a munkavállalók a tehergépjármű utasterében nem fértek el, a platón utaztak. A tehergépjármű platóján rögzített ülés, más ülő alkalmatosság nem volt.
- [4] 2015. március 30-án a munka befejeztével a munkavállalók együtt indultak haza akként, hogy a tehergépjármű utasterében **P.N.**, I.rendű felperes neve és **B.E.** utazott. A platón néhai **K.I.D.** és **B.Z.** foglalt helyet a tehergépjármű vezetője, **P.N.** tudtával és beleegyezésével. A hazautazás közben **P.N.** a Mazda típusú tehergépjárművel összeütközött az O.I. által vezetettforgalmi rendszámú S. típusú tehergépjárművel, valamint azrendszámú K. típusú pótkocsiból álló járműszerelvénnyel. A baleset azért következett be, mert **O.I.** a járműszerelvénnyel a 471-es számú főúton **A.** felől **Ny.** irányába szabálytalanul közlekedve 70-75 km/h sebességgel haladt, és a jobbra ívelő útkanyarulatban sebességét nem az útvonal vezetésének megfelelően választotta meg, ezért a járműszerelvénnyel pótkocsija átsodródott a bal oldali forgalmi sávba, ahol 40-45 km/h sebességgel nekiütközött a vele szemben **A.** irányába közlekedő, **P.N.** által vezetett tehergépjárműnek. A baleset

- következtében a rakfelületen utazó néhai **K.I.D.** életét vesztette.
- [5] **O.I.** vétkes gépjárművezetővel szemben büntetőeljárás indult, bűnösségét a Debreceni Járásbíróság közúti baleset okozásának vétségében megállapította. A 64.B.1385/2015/12. számú ítélet indokolása szerint a vádlott beismerő vallomást tett. A szakértő szerint nem következett volna be a járműszerelvénnyel stabilitásvesztése akkor, ha annak sebessége legfeljebb 35-40 km/h lett volna. Az ítélet rögzítette, hogy a KRESZ 46. § (1) bekezdése szerint személyt szállítani csak a járműnek e célra kialakított álló- vagy ülőhely részén szabad. Ekként **P.N.** alperesi munkavállaló megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) e rendelkezését, így közrehatott a baleset bekövetkezésében, valamint néhai **K.I.D.** sértett is felelőtlenül járt el. **P.N.**-nek tudomása volt arról, hogy néhai **K.I.D.** az ütközést megelőzően a ponyvával borított platón foglalt helyet, ahol egy zsákon ült, mert a platón nem volt ülőalkalmatosság.
- [6] A felperesek elsődlegesen a vétkes gépjárművezető kötelező felelősségbiztosítójához, a magyar tulajdonú biztosítóhoz fordultak. A biztosító egyezségi ajánlata szerint az elhunyt részéről 60 %-os károsulti közrehatás állapítható meg. A felek között azonban az egyezés nem jött létre.
- [7] Az alperes a felperesek részére a temetés költségeit 500.000 forint összegben megtérítette.

A felperesek kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [8] A felperesek keresetükben sérelemdíj megfizetésére kérték az alperes kötelezését. Hivatkozásuk szerint az alperesnél bevett gyakorlat volt, hogy a munkáltató utasítása alapján az alperes tulajdonát képező gépjármű platóján utaztak a munkavállalók, ha az utasfülke megtelt. A tehergépjármű vezetője **P.N.** alperes munkavállalója volt. A munkahelyről a lakásra szállítás közben következett be a munkáltató saját gépjárművével a baleset, így az munkabalesetnek minősül, a munkáltató kárfelelőssége a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 166. §- 167. §-a alapján fennáll, a hozzátartozók pedig kárukat az Mt. 171. § (1) bekezdés alapján érvényesíthetik az alperessel szemben.
- [9] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a baleset bekövetkezése olyan ellenőrzési körén kívül eső elháríthatatlan ok következménye, amely által a munkáltató mentesül a felelősség alól. A perbeli esetben a balesetet okozó gépjárművezető felelőssége kizárólagos, ezt alátámasztja a Debreceni Járásbíróság ítélete. A KRESZ szerint a platón való utazás nem tiltott akkor, hogyha oda ülést szereltek. A baleset mechanizmusából megállapítható azonban, hogy akkor is bekövetkezett volna a sérülés, ha néhai **K.I.D.** rögzített ülésben utazik. A munkavállaló önkényesen ült fel a platóra, kizárólag az ő elháríthatatlan magatartása okozta a balesetet. Eltérő álláspont

szerint is részéről 60 %-os közrehatás állapítható meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.122/2016/16. számú közbenső ítéletével megállapította az alperes teljes kárfelelősségét.
- [11] Az elsőfokú ítélet rögzítette, hogy a baleset munkából hazafelé tartva az alperes kizárólagos tulajdonát képező tehergépjárművön történő utazás során történt, így a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 87. § 3. pontja szerint munkabalesetnek minősül (MDII.387.).
- [12] A baleset tehát a munkavállalót a munkaviszonyával összefüggésben érte, az ebből eredő kárért az alperes az Mt. 166. § (1) bekezdés alapján felelősséggel tartozik, amennyiben a (2) bekezdésben foglalt mentesülési okokat nem tudja bizonyítani.
- [13] Az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja alapján mentesülhet a munkáltató a kártérítési felelősség alól, ha a károkozó körülmény az ellenőrzési körén kívül esik, és amellyel nem kellett számolnia, valamint nem is volt tőle elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy azt elhárítsa. Az ellenőrzési kör esetén a munkáltató tényleges befolyásolási lehetőségét, ellenőrzési kötelezettségének terjedelmét kell vizsgálni. Ellenőrzési körbe tartoznak mindazok a körülmények (eszközök, energia, munkavállalók), amelynek működésére a munkáltatónak tevékenysége során befolyása van.
- [14] A munkáltató felelősség alóli mentesülése szempontjából annak van jelentősége, hogy a károsodást előidéző körülmény és a munkáltató ellenőrzési köre közötti okozati összefüggés megállapítható-e.
- [15] Jelen esetben a munkáltató ellenőrzési körébe tartozott a jármű megfelelő műszaki állapotának ellenőrzése, a járművet vezető munkavállaló alkalmassága, a munkavállalónak adott tájékoztatási kötelezettség, valamint az előírások betartásának megkövetelése és ellenőrzése. A munkáltató ellenőrzési körébe esik tehát a közlekedési szabályok megtartásának biztosítása, illetve azok betartatásának megkövetelése is.
- [16] Az elsőfokú bíróság a KRESZ 3. § (1) bekezdés a) és c) pontja, 46. § (1), (2) és (4) bekezdés értelmezése alapján (figyelemmel az Mvt. 2. § (2) és (3) bekezdésében, 54. § (7) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakra) megállapította, hogy az alperes munkavállalója, **P.N.** KRESZ szabályt szegett, amikor a tehergépjárművet úgy vezette, hogy a platón utazott néhai **K.I.D.**. A munkavállalójáért az alperes helytállási kötelezettséggel tartozik, mivel az ő tudtával és beleegyezésével történt az utazás ekként. A munkáltató ellenőrzési körébe tartozik az, hogy a biztonságos utazás feltételeit biztosítsa és ellenőrizze. **P.N.** tanúvallomása szerint az utazás máskor is így történt, az alperes nem mondta neki, hogy a platón nem utazhat senki, a KRESZ-t e tekintetben azonban ő maga nem nézte át. A vallomását megerősítette **B.Z.** és **E.Cs.** is. A Debreceni

Járásbíróóság a büntető ítéletben rögzítette, hogy **P.N.** alperesi munkavállaló megszegte a KRESZ 46. § (1) bekezdésében foglaltakat, és ezen jogszabályhelyhez fűzött értelmezés szerint a járművezetőnek kell felelősséggel mérlegelnie a személyszállítás körülményeit.

- [17] Az elsőfokú bíróság utalva az MK 29-es állásfoglalás b) pontjában rögzítettekre megállapította, hogy a munkáltató tevékenységével összefüggő kárt előidéző ok körébe tartozik azon személy magatartása is, akinek jelenlétét a munkáltató lehetővé teszi, akiért ő felelősséggel tartozik. **O.I.** felelősségét a baleset bekövetkezéséért a Debreceni Járásbíróóság ítélete megállapította ugyan, de azt is rögzítette, hogy csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet csupán, aki ellen vádat emeltek, így **P.N.** vonatkozásában a vádon nem terjeszkedhetett túl. Az elsőfokú bíróság azt is rögzítette, hogy **P.N.**-et vétkes magatartása miatt szabálysértési bírsággal sújtották.
- [18] A károsodást előidéző körülmény a szabálytalan személyszállítás és a munkáltató ellenőrzési köre közötti okozati összefüggés megállapítható, ezért a munkáltató a kárfelelősség alól ez okból nem mentesülhet.
- [19] Egy másik személy által okozott baleset nem volt az adott esetben elhárítható, ám azon körülmény miatt, hogy nem a szabályoknak megfelelően történt a munkavállaló szállítása, a baleset bekövetkezésének lehetőségével, ezen kockázattal számolnia kellett a munkáltatónak, és ekként ez így előre látható volt. A károkozó **O.I.** magatartása a munkáltatót a munkavállalóval szembeni kártérítési felelősség alól nem mentesíti azzal, hogy a munkavállalóval szembeni kárfelelősség nem érinti a munkáltatónak azt a jogát, hogy a kárt az erre vonatkozó felelősségi szabályok szerint a tényleges károkozóra egészben vagy részben áthárítsa (MK 29.).
- [20] Az elsőfokú bíróság szerint a kötelező gépjármű felelősségbiztosításból eredő kártérítési igényt meg kell különböztetni a munkajogviszonyból eredő kártérítési felelősségtől, így a hozzátartozók jogszerűen igényelhették a káraik megtérítését a munkáltatótól, annak nem előfeltétele a kötelező felelősségbiztosítóhoz való fordulás. Marasztalás esetén a munkáltató ezen felelősségbiztosítás alapján fordulhat a tényleges károkozóhoz kártérítési igényének megtérítése céljából.
- [21] A periratokból nem állapítható meg, hogy akkor is bekövetkezett volna néhai **K.I.D.** halála, ha ő egy rögzített széken utazik, és ezáltal a munkáltató a közlekedés biztonságos feltételeit biztosítja. Erre vonatkozóan bizonyítási indítvány előterjesztése nem történt meg, ugyanakkor a közlekedés veszélyes üzem, így közúti baleset kockázatával számolni kell, az erre való hivatkozás nem mentesít a kárfelelősség alól.
- [22] Alaptalanul hivatkozott az alperes az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mentesülési okra. Nem volt megállapítható, hogy a kárt kizárólag az elhunyt elháríthatatlan magatartása okozta. Az

alperes rendszeresen így szállította a munkavállalóit, a szabálytalan szállítási gyakorlatot eltúrte, ezt a tényt igazolja **B.Z.** tanúvallomása.

- [23] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.478/2017/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú közbenső ítéletet helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdés, 254. § (3) bekezdés alapján helyes indokainál fogva.
- [24] A fellebbezésre reagálva a törvényszék rögzítette, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján akkor mentesülhet a munkáltató, ha az ellenőrzési kör hiánya, az előre nem látható esemény és az elháríthatatlanság konjunktív feltételei egyszerre állnak fenn. Amennyiben a károkozó körülmény a munkáltató ellenőrzési körén belül esik, akkor annak előreláthatóságát, illetve elkerülhetőségét és a kár előreláthatóságát nem kell vizsgálni. Az ellenőrzési kör arra a körre szorítja a munkáltató kártérítési felelősségét, amelyben lehetősége, egyben kötelezettsége is a károk megelőzése érdekében szükséges intézkedések megtétele. Az ellenőrzési kör alatt minden olyan objektív tényt és körülményt érteni kell, amelynek alakítására bármilyen lehetősége volt a munkáltatónak (Mfv.I.10.419/2015/7.).
- [25] Az alperes fellebbezése szerint a büntetőeljárás során megállapították, hogy a balesetet kizárólag **O.I.** KRESZ szabályszegése okozta, ugyanakkor az alperes munkavállalójával, **P.N.**tel szemben szabálysértési bírságot szabtak ki, és a büntető ítélet is rögzítette a szabályszegő magatartását. Az alperes munkáltató arra hivatkozással, hogy sem az ő, sem a munkavállalója büntetőjogi felelősségét nem állapították meg, nem mentesülhet a bekövetkezett baleset munkajogi következményei alól.
- [26] Az alperes tulajdonában lévő gépjármű szabályosan három személy szállítására volt alkalmas a gépjármű vezetőjével együtt. 2015. március 30-án a munkavégzési helyről **P.N.**nek négy munkavállalót kellett hazaszállítania, amely körülményről az alperes is tudott, hiszen saját előadása szerint a munka végén kiment a csemetekertbe, ahol látta a munkavállalókat. Arról azonban nem nyilatkozott, hogy felszólította volna a munkavállalókat arra, miszerint várják meg míg visszatér, és ne utazzanak a perbeli gépkocsi rakterében. Azt pedig, hogy az alperesnél ez az utazási mód nem először fordult elő, alátámasztotta az I. rendű felperes nyilatkozata, valamint **P.N.** és **B.Z.** tanúk vallomása. Mindezek alapján rögzíthető, hogy az alperesnek tudomása volt arról, hogy a munkavállalók szállítása szabálytalanul történik.
- [27] A bekövetkezett esemény tehát nem esett az alperes ellenőrzési körén kívül, mert nem gondoskodott a munkavállalók szabályszerű szállításáról. A közúton való közlekedés során - különösen ha arra nem a KRESZ szabályainak maradéktalan betartásával kerül sor - , annak veszélyes üzemi jellegére is tekintettel baleset bármikor bekövetkezhet annak ellenére, hogy maga a baleset bekövetkezése egyébként elháríthatatlan volt.

- [28] Az alperes álláspontja megalapozatlan arról, hogy a halálos eredmény bekövetkezése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az elhunyt szabályos vagy szabálytalan körülmények között utazott a platón. A perben ugyanis nincs adat arra, hogy szabályosan rögzített és biztonságos ülésben való utazásnál a halálos eredmény bekövetkezett volna-e. Az alperesnek tudomása volt arról, hogy egyes munkavállalók a platón utaznak annak ellenére, hogy a biztonságos munkavégzés, így a biztonságos utazás feltételeit (kötelezettsége ellenére) nem biztosította.
- [29] Azt, hogy az elhunyt önkényesen ült fel a platóra, cáfolja **P.N.** és **B.Z.** tanúvallomása. Nyilatkozatuk szerint az utazás ezen formája a munkáltató által eltűrt szabálytalan gyakorlatnak tekinthető.
- [30] A felek között kármegosztás nem volt alkalmazható, mivel a baleset bekövetkezésében a munkavállaló vétkes közrehatása nem állapítható meg. Az elhunyt platón való utazására a munkáltató és a munkáltató által a gépjármű vezetésére kijelölt, az elhunyt irányában utasítási joggal rendelkező **P.N.** tudomásával került sor.
- [31] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperes 100 %-os kárfelelősségét jogszabálysértés nélkül állapította meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperesek ellenkérelme

- [32] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperesek keresetének elutasítását kérte perköltségben marasztalásukkal. Másodlagos kérelme a felperesek terhére 80 - 20 % kármegosztás alkalmazására irányult. Harmadlagosan az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezéssel az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [33] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok téves jogkövetkeztetésre jutottak az Mt. 166. § (2) bekezdés a) és b) pontja alkalmazása során. Az új Mt. ugyanis a régi Mt-ben megfogalmazott működési körhöz képest az ellenőrzési kör alkalmazásával a munkáltató kimentésének lehetőségét kiszélesítette. Különösen a közlekedési balesetek esetében érvényesül az a jogalkotói akarat, miszerint a szabályok módosításának indoka a bírói gyakorlatban kialakult rendkívül széleskörű munkáltatói kártérítési felelősség szűkítése volt.
- [34] A balesetet okozó gépjárművezető, **O.I.** kizárólagos balesetért való helytállási felelőssége KRESZ szabályszegésre alapított. Ez a KRESZ szabályszegés indította el azt az okfolyamatot, amely a balesetet eredményezte, és néhai **K.I.D.** halálához vezetett. A KRESZ általános érvénnyel nem tiltja a platón történő utazást, ezt kialakított ülőhely biztosításához köti. Jelen perben kétséget kizáró megállapítás tehető arra nézve, hogy annak a körülménynek nem volt semmilyen jelentősége, hogy megfelelő ülőhely volt-e kialakítva avagy sem, mert a szemből átcsúszó kamion mint tömeg okozta a halálos eredményű sérüléseket, és arra semmilyen befolyással nem

volt, hogy a platón foglalt-e helyet a sérült, avagy egy ott lévő széken.

- [35] Az alperes álláspontja szerint a bekövetkezett halálos eredményű sérülés a munkáltató ellenőrzési körén kívül első elháríthatatlan ok következménye volt. **K.I.D.** saját elhatározásából, önkényesen ült fel a platóra, melyről az alperesnek nem volt hitelt érdemlő tudomása. A balesettel ez a magatartása semmilyen oksági kapcsolatban nem állt, de egyben ez a magatartás az alperes által elháríthatatlan is volt.
- [36] Az MK 29. számú állásfoglalás teljes körűen meghaladott, mert az a korábbi hatályos szabályozáson alapul.
- [37] Az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazása során annak van jelentősége, hogy a károsodást előidéző körülmény és a munkáltató ellenőrzési köre között állapítható-e meg okozati összefüggés. A károsodást előidéző körülmény az volt, hogy **O.I.** súlyosan felróható módon megszegte a KRESZ szabályait, túllépte az engedélyezett sebességet. Ezzel okozati összefüggésben vesztette el járműve a stabilitását, és ütközött az alperes gépjárművének. Ez a károsodást előidéző körülmény azonban az alperes ellenőrzési körén kívül esik, „hiszen a közúti közlekedésben milyen módon áll, vagy állhatott volna fenn akár távoli veszélyhelyzeti fogalomként az alperesben annak előre látható tudata, avagy milyen objektív körülmény utalt volna arra, hogy az előbbiekben hivatkozott tudatos gondatlan magatartás, szándékos KRESZ szabályszegés baleseti halállal végződő okfolyamatot indít el, illetve okozatosságban baleseti halált eredményez”.
- [38] A kifejtettek alapján tehát nem tartozott a munkáltató ellenőrzési körébe ezen körülmények vizsgálata, azaz más, a közlekedésben résztvevők tekintetében közlekedési szabályok megtartásának biztosítása és azok betartásának megkövetelése. Ezzel nem ellentétes az, hogy az alperes munkáltató alkalmazásában álló **P.N.**tel szemben a szabálysértési hatóság bírságot alkalmazott, mivel a munkáltató tulajdonát képező gépjármű platóján kiépített ülés nélkül szállította néhai **K.I.D.** munkavállalót. A károsodás bekövetkezte szempontjából azonban annak nincs jelentősége, hogy üléssel vagy ülés nélkül történt a szállítás, mivel a büntetőügy irataiból megállapítható, hogy amennyiben a platón ülést építettek volna ki, úgy az semmilyen módon nem befolyásolta volna a halálos eredményt. E szabályszegés és a bekövetkezett baleset, valamint annak eredménye között nem áll fenn okozati összefüggés.
- [39] A kifejtettek miatt az alperes által objektíve elháríthatatlan volt a baleset és az kizárólag a szemből közlekedő gépjármű (kamion) vezetőjének 100 %-os mértékű felelősségi körébe tartozik.
- [40] A baleseti halállal végződő okfolyamatot a kamion vezetőjének súlyosan felróható tudatos gondatlanságban megnyilvánuló KRESZ szabályszegése indította el, nevezetesen, hogy az engedélyezett sebesség túllépésével közelítette meg a vasúti átjárót, ezzel okozati összefüggésben áll a járműszerelvénnyel stabilitásvesztése,

majd az alperesi gépjárművel való ütközése és a munkavállaló halálos eredménnyel járó sérülése.

- [41] A kár tehát az alperes ellenőrzési körén kívül eső okból következett be, ezért az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja alapján mentesül a munkáltató alperes a kárfelelősség alól.
- [42] Amennyiben az alperes kárfelelősségét a Kúria megállapítaná, úgy kármegosztásnak van helye, mivel a baleset bekövetkezésében a munkavállaló is közrehatott azzal, hogy az alperes gépjármű platójára felült, és ott utasként tartózkodott.
- [43] Az alperes fenntartotta az elsőfokú ítélet elleni fellebbezése 3. oldal utolsó bekezdésében foglaltakat, és rámutatott arra, hogy az alperes a telephelyen ugyan jelen volt, de más helyen tartózkodott, mint ahonnan az alperes gépjárműve indult, így nem lehetett tudomása arról, hogy a platóra néhai **K.I.D.** felült. Az a körülmény szintén nem zárja ki a néhai kármegosztást eredményező magatartását, hogy az alperes más alkalmazottjának, így a gépjárművet vezető **P.N.**nek tudomása volt erről a tényről.
- [44] A felelősségbiztosító is azon jogi álláspontra helyezkedett, hogy az elhunytat a bekövetkezett káreseményben 60 %-os közrehatás terheli. A felperesek a kárenyhítési kötelezettségüket nem teljesítették azzal, hogy a járműszerelvény felelősségbiztosítója által felajánlott kártérítési összeget nem fogadták el, holott az arányban állt a károsodáshoz vezető sérelmekkel, és megfelelt az állandó bírói gyakorlatnak. A felperesek tehát megsértették az Mt. 167. § (2) bekezdését, mert a kárenyhítési kötelezettségüket nem teljesítették azzal, hogy a biztosító felajánlott kártérítési összeget nem fogadták el, illetve egyezség hiányában nem indítottak polgári pert sérelemdíj iránt.
- [45] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában fenntartására irányult perköltség fizetése mellett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [46] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [47] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a Pp. 272. § (2) bekezdésben foglalt követelményeknek megfelelően előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. Ezért a konkrét jogszabályhellyel is megjelölt és jogi érveléssel alátámasztott anyagi jogi és eljárásjogi jogszabálysértést vizsgálhatta eljárásában [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [48] Az alperes jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére a jogszabályhely megjelölésével nem hivatkozott, ezért a felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás: így azon megállapítás, hogy az alperesnek tudomása volt arról, miszerint a munkavállalók szállítása a nála kialakult gyakorlat szerint a KRESZ szabályokkal

ellentétesen történik, továbbá hogy az elhunyt nem önkényesen ült fel a platóra.

- [49] A törvényszék jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes munkáltató azzal, hogy a munkavállalók szállítását olyan gépjárművel végezte, ami a gépkocsivezetőn kívül további négy fő munkavállaló szabályos szállítására alkalmatlan volt, nem biztosította az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit [Mvt. 54. § (7) bekezdés a) és b) pont]. A baleset azon munkavállalójának a halálát eredményezte, aki szabálytalanul, az alperes által eltűrt gyakorlatnak megfelelően utazott a tehergépjármű utas szállítására alkalmatlan platóján.
- [50] A peradatok nem igazolják az alperes azon általánosságban (a büntetőügy konkrét adatai megjelölése hiányában) előadott hivatkozását, hogy a halálos eredményű sérülésre nem volt befolyása annak, hogy a felperes a platón nem az ott kialakított ülőhelyen ült a baleset bekövetkeztekor.
- [51] A jogirodalom és a kialakult ítélkezési gyakorlat az Mt. rendelkezésének hiányában az ellenőrzési kört a munkáltató befolyásolási, ráhatási lehetőségével, illetve ennek hiányával határozza meg [1/2018. (VI.25.) KMK vélemény indokolás II.1.2. pont]. Az alperes munkavállalójának halálát eredményező baleset nem esett az alperes ellenőrzési körén kívül, mert ő nem gondoskodott a munkavállalók szabályszerű szállításáról, továbbá mert a munkáltató eszközével közúton való közlekedés során a KRESZ szabályait maradéktalanul be kell tartani, a szabályok be nem tartása miatt baleset bármikor bekövetkezhet annak ellenére, hogy a perbeli esetben maga a baleset nem volt elháríthatatlan.
- [52] A bírói gyakorlat szerint a felülvizsgálati kérelem rendkívüli jogorvoslati kérelem, így az abban felhozottaknak megfelelően kerülhet sor a jogerős ítélet felülbírálatára, nincs mód arra, hogy a felülvizsgálati kérelemmel élő a jogi érvelését periratokra, így fellebbezésre utalva adja elő [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezért a kármegosztással összefüggően a Kúria csak a felülvizsgálati kérelemben előadottakat értékelhette.
- [53] A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint az elhunyt nem önkényesen, hanem a munkáltató és az általa gépjárművezetéssel megbízott, az elhunyt munkavállaló fölött utasítási joggal rendelkező **P.N.** tudomásával, az alperesnél kialakult gyakorlatnak megfelelően utazott a személyszállításra nem alkalmas platón. Az alperes tehát nem hivatkozhat megalapozottan a sérült vétkes közrehatására, így kármegosztásra.
- [54] Az alperes alaptalanul hivatkozott a kárenyhítési kötelezettség [Mt. 167. § (2) bekezdés] megsértésére is. Nem érinti a munkáltató kárért való helytállását, annak mértékét, hogy a munkaviszonyon kívül fennálló más jogviszony alapján (polgári jogi jogviszonyban, felelősségbiztosítás alapján) történő kártérítési kötelezettség folytán a kárért más személy is helytállni tartozik attól függetlenül, hogy az igény érvényesítésére a károsult részéről nem

került sor.

- [55] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [56] A Kúria kötelezte a pervesztes alperest a felperesek felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.
- [57] A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján köteles viselni.
- [58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. szeptember 5.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**